

Hogyan érvényesülnek a nemzetiségi önkormányzatok névhasználati jogai?

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 76. § (3) bekezdése értelmében a nemzetiségi önkormányzat jogi személy. Az Njtv. 92. § (4) bekezdés b) pontja, 113. § b) pontja és 117. § (1) bekezdése értelmében a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete (közgyűlése) - jogszabályi keretek között - át nem ruházható hatáskörében, minősített többséggel határozza meg törvényes működésének feltételeit, így a nemzetiségi önkormányzat elnevezését.

Az Njtv. 159. § (1) bekezdése értelmében az Njtv. hatálybalépése előtt létrejött kisebbségi önkormányzat elnevezése nemzetiségi önkormányzat. A Polgári Törvénykönyv 77. § (3) bekezdése értelmében a jogi személy nevének különböznie kell azoknak a korábban nyilvántartásba vett jogi személyeknek a nevével, amelyek hasonló működési körben és azonos területen tevékenykednek.

Leírtak szerint a nemzetiségi önkormányzatok szabad névválasztásának egyetlen korlátja, hogy másik nemzetiségi önkormányzattól és egyéb más szervezettől megkülönböztethetőnek kell lennie, következésképpen abban az esetben, ha a nemzetiségi önkormányzat nevében a 13 nemzetiség közül konkrétan 1 nemzetiség meghatározásra kerül – tekintettel arra, hogy ez a nemzetiség gyűjtőfogalom konkretizálását jelenti – elégséges az önkormányzati szint és az önkormányzat szervezeti megjelölés ahhoz, hogy az adott szervezet minden más szervezettől megkülönböztethető legyen.

Hangsúlyozandó, hogy az Njtv. 159. § (1) bekezdése ezzel az értelmezéssel összhangban a kisebbségi önkormányzat, mint szervezettípus általános elnevezésének helyébe lépő nemzetiségi önkormányzat elnevezésről rendelkezik, és nem az egyes konkrét önkormányzatok névviseléséről.

Az előzőekben kifejtett jogértelmezés egyezik a korábban hatályos szabályozás alapján kialakult több mint 10 éves joggyakorlattal is, mely szerint az egyes kisebbségi önkormányzatok a nemzeti és etnikai kisebbségi jelző nélkül határozták meg elnevezésüket. Erre szép számmal van példa mindhárom önkormányzati szinten.

Cigány vagy roma nemzetiségi önkormányzat a helyes elnevezés?

Az Njtv. 22. § (1) bekezdés értelmében nemzetiségek által használt nyelvnek számít a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma/cigány (romani, illetve beás), (a továbbiakban együtt: roma), a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán nyelv, továbbá a roma és az örmény nemzetiség esetében a magyar nyelv is.

Az Njtv. 1. melléklete szerint nemzetiségnek minősül: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

A jogalkotás szabályai alapján a két rendelkezésből következő helyes értelmezés szerint a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete (közgyűlése) döntésétől függ, hogy – az előzőekben meghatározott rendben – cigány vagy roma nemzetiségként kívánja önkormányzatát megnevezni.

